

**Питання для самостійної підготовки до підсумкової контрольної роботи з
кримінального права (Загальна частина, 3-й семестр)
2024–2025 н.р.**

БЛОК 1. Поняття і система кримінального права. Наука кримінального права

1. Поняття кримінального права як галузі права.
2. Предмет правового регулювання.
3. Метод правового регулювання.
4. Функції кримінального права.
5. Принципи кримінального права.

БЛОК 2. Кримінальна відповідальність

1. Поняття кримінальної відповідальності.
2. Ознаки кримінальної відповідальності.
6. Момент виникнення (настання) та закінчення кримінальної відповідальності.
7. Форми реалізації кримінальної відповідальності.
8. Підстава кримінальної відповідальності (ч. 1 ст. 2 КК України).
9. Фактична сторона матеріальної підстави кримінальної відповідальності.
10. Юридична сторона матеріальної підстави кримінальної відповідальності.
11. Процесуальна підстава кримінальної відповідальності.
12. Суспільні відносини, в межах яких реалізується кримінальна відповідальність.
13. Момент виникнення кримінально-правових відносин.
14. Суб'єкти кримінально-правових відносин.
15. Об'єкт кримінально-правових відносин.
16. Юридичний зміст кримінально-правових відносин.

БЛОК 3. Закон про кримінальну відповідальність

1. Поняття закону про кримінальну відповідальність.
2. Поняття диспозиції кримінально-правової норми.
3. Види диспозицій кримінально-правових норм (проста, описова, відсилочна, бланкетна, змішана).
4. Поняття санкції кримінально-правової норми.
5. Види санкцій кримінально-правових норм (альтернативні та безальтернативні; кумулятивні та некумулятивні; відносно-визначені та абсолютно-визначені).
6. Порядок набрання чинності закону про кримінальну відповідальність.
7. Офіційні друковані видання України (ст. 139 Закону України «Про Регламент Верховної Ради України» від 10 лютого 2010 р. № 1861-VI).
8. Обставини, за яких закон про кримінальну відповідальність набуває чинності.
9. Обставини, за яких закон про кримінальну відповідальність втрачає чинність.
10. Пряма дія закону про кримінальну відповідальність у часі.
11. Час вчинення кримінального правопорушення (ч. 3 ст. 4 КК України).
12. Застосування закону про кримінальну відповідальність за аналогією за чинним КК України (ч. 4 ст. 3 КК України).
13. Поняття зворотної дії закону про кримінальну відповідальність у часі (ч. 1 ст. 5 КК України).
14. Підстави для зворотної дії закону про кримінальну відповідальність у часі.
15. Скасування кримінальної протиправності діяння як підстава зворотної дії закону про кримінальну відповідальність у часі.

16. Пом'якшення кримінальної відповідальності як підстава зворотної дії закону про кримінальну відповідальність у часі.
17. Поліпшення правового становища особи як підстава зворотної дії закону про кримінальну відповідальність у часі.
18. Закон про кримінальну відповідальність, що не має зворотної дії в часі (ч. 2 ст. 5 КК України).
19. Зворотна дія в часі закону про кримінальну відповідальність, який часткового посилює кримінальну відповідальність або іншим чином погіршує правове становище особи, а частково пом'якшує кримінальну відповідальність або іншим чином поліпшує правове становище особи.
20. Поняття проміжного закону про кримінальну відповідальність.
21. Зворотна дія проміжного закону про кримінальну відповідальність у часі.
22. Територіальний принцип дії закону про кримінальну відповідальність у просторі (ст. 6 ККУ України).
23. Принцип громадянства як принцип дії закону про кримінальну відповідальність у просторі (ст. 7 КК України).
24. Універсальний (космополітичний) принцип дії закону про кримінальну відповідальність у просторі (ст. 8 КК України).
25. Реальний принцип дії закону про кримінальну відповідальність в просторі (ст. 8 КК України).
26. Виняткові випадки притягнення до кримінальної відповідальності за чинним КК України іноземців або осіб без громадянства, що не проживають постійно в Україні, які за межами України вчинили будь-який із злочинів, передбачених статтями 437-439, 442, 442¹ (ч. 2 ст. 8 КК України).
27. Кримінально-правові наслідки наявності вироку суду іноземної держави, якщо особа була засуджена за кримінальне правопорушення, вчинене за межами України, та знову вчинила кримінальне правопорушення на території України (ч. 1 ст. 9 КК України).
28. Видача (екстрадиція) громадянина України, який вчинив злочин поза межами України (ч. 1 ст. 10 КК України).

БЛОК 4. Поняття кримінального правопорушення

1. Легальне (законодавче) визначення поняття кримінального правопорушення (ч. 1 ст. 11 КК України).
2. Доктринальне (наукове) визначення поняття кримінального правопорушення.
3. Формальні ознаки кримінального правопорушення.
4. Матеріальні ознаки кримінального правопорушення.
5. Діяння (дія чи бездіяльність) як обов'язковий елемент поняття «кримінальне правопорушення».
6. Суспільна небезпечність як ознака кримінального правопорушення.
7. Кримінальна протиправність як ознака кримінального правопорушення.
8. Винність як ознака кримінального правопорушення.
9. Поняття принципу суб'єктивного ставлення (інкримінування) в кримінальному праві.
10. Караність як ознака кримінального правопорушення.
11. Поняття малозначного діяння (ч. 2 ст. 11 КК України).
12. Кримінально-правові наслідки визнання діяння малозначним.
13. Види кримінальних правопорушень за ступенем тяжкості (ст. 12 КК України).
14. Поняття кримінального проступку (ч. 2 ст. 12 КК України).
15. Поняття нетяжкого злочину (ч. 4 ст. 12 КК України).
16. Поняття тяжкого злочину (ч. 5 ст. 12 КК України).
17. Поняття особливо тяжкого злочину (ч. 6 ст. 12 КК України).

18. Визначення ступеня тяжкості вчиненого злочину у випадках, коли в санкції статті Особливої частини КК України передбачене основне покарання у виді штрафу та позбавлення волі (ч. 7 ст. 12 КК України).
19. Правила (алгоритм) визначення ступеня тяжкості конкретного кримінального правопорушення на практиці.
20. Відмінність кримінальних правопорушень від правопорушень іншого виду.

БЛОК 5. Склад кримінального правопорушення

1. Поняття складу кримінального правопорушення.
2. Елементи складу кримінального правопорушення.
3. Об'єктивні ознаки складу кримінального правопорушення.
4. Суб'єктивні ознаки складу кримінального правопорушення.
5. Поняття обов'язкових ознак складу кримінального правопорушення та їх види.
6. Поняття факультативних ознак складу кримінального правопорушення та їх види.
7. Кримінально-правове значення ознак кримінального правопорушення, що не передбачені в диспозиції статті Особливої частини КК України.
8. Основне значення складу кримінального правопорушення.
9. Функції складу кримінального правопорушення.
10. Види складів кримінального правопорушення за ступенем суспільної небезпечності (тяжкості).
11. Простий (основний) склад кримінального правопорушення.
12. Привілейований склад кримінального правопорушення. 1
13. Кваліфікований склад кримінального правопорушення.
14. Особливо кваліфікований склад кримінального правопорушення.
15. Види складів кримінальних правопорушень за особливостями конструкції об'єктивної сторони кримінального правопорушення.
16. Кримінальне правопорушення із формальним складом.
17. Кримінальне правопорушення із матеріальним складом.
18. Особливості кримінальних правопорушень з усіченим складом.
19. Поняття кваліфікації кримінального правопорушення.
20. Відмінність кваліфікації від класифікації.

БЛОК 6. Об'єкт кримінального правопорушення

1. Поняття об'єкта кримінального правопорушення.
2. Значення об'єкта кримінального правопорушення.
3. Обов'язкові та факультативні ознаки об'єкта кримінального правопорушення.
4. Структура суспільних відносин.
5. Суб'єкти (учасники) суспільних відносин.
6. Предмет суспільних відносин.
7. Співвідношення, в якому перебувають предмет кримінального правопорушення та предмет суспільних відносин.
8. Зміст суспільних відносин.
9. Поняття предмету кримінального правопорушення.
10. Поняття предмету кримінально протиправного впливу.
11. Поняття потерпілої особи та її кримінально-правове значення.
12. Види об'єктів кримінального правопорушення при їх класифікації по-вертикалі.
13. Види об'єктів кримінального правопорушення при їх класифікації по-горизонталі.
14. Загальний об'єкт кримінального правопорушення.
15. Родовий (груповий) об'єкт кримінального правопорушення.

16. Значення родового об'єкта кримінального правопорушення.
17. Безпосередній об'єкт кримінального правопорушення.
18. Основний безпосередній об'єкт кримінального правопорушення.
19. Додатковий безпосередній об'єкт кримінального правопорушення.
20. Додатковий обов'язковий об'єкт кримінального правопорушення
21. Додатковий факультативний об'єкт кримінального правопорушення.

БЛОК 7. Об'єктивна сторона кримінального правопорушення

1. Поняття об'єктивної сторони кримінального правопорушення.
2. Обов'язкові та факультативні ознаки об'єктивної сторони.
3. Значення факультативних ознак об'єктивної сторони (суспільно небезпечних наслідків, причинно-наслідкового зв'язку, часу, місця, способу, обстановки, знарядь, засобів вчинення кримінального правопорушення) у випадках, коли вони прямо вказані (описані) в диспозиції статті Особливої частини КК України.
4. Значення об'єктивної сторони кримінального правопорушення.
5. Поняття суспільно небезпечного діяння як ознаки об'єктивної сторони кримінального правопорушення.
6. Поняття суспільно небезпечної дії як форми вчинення діяння.
7. Поняття кримінально протиправної бездіяльності як форми вчинення діяння.
8. Умови настання кримінальної відповідальності за кримінально протиправну бездіяльність.
9. Значення непереборної сили для вирішення питання про кримінальну відповідальність.
10. Значення переборного фізичного примусу для вирішення питання про кримінальну відповідальність.
11. Значення психічного примусу для вирішення питання про кримінальну відповідальність.
12. Поняття суспільно небезпечних наслідків.
13. Види суспільно небезпечних наслідків.
14. Склади кримінального правопорушення, в яких суспільно небезпечні наслідки виступають обов'язковою ознакою об'єктивної сторони.
15. Обов'язкові ознаки об'єктивної сторони кримінальних правопорушень з матеріальним складом.
16. Обов'язкові ознаки об'єктивної сторони кримінальних правопорушень з формальним складом.
17. Поняття причинного зв'язку в кримінальному праві.
18. Необхідний та випадковий причинні зв'язки та їх значення.
19. Вимоги, що ставляться для встановлення необхідного причинного зв'язку між суспільнонебезпечним діянням і суспільно небезпечними наслідками.
20. Значення необхідного причинного зв'язку.
21. Види необхідних причинних зв'язків, що мають кримінально-правове значення і найчастіше зустрічаються на практиці.
22. Випадки, коли має місце причинний зв'язок за наявності особливих умов на боці потерпілого.
23. Поняття місця вчинення кримінального правопорушення.
24. Поняття часу вчинення кримінального правопорушення.
25. Поняття обстановки вчинення кримінального правопорушення.
26. Поняття засобів вчинення кримінального правопорушення.
27. Поняття способу вчинення кримінального правопорушення.

БЛОК 8. Суб'єкт кримінального правопорушення

1. Поняття суб'єкта кримінального правопорушення (ч. 1 ст. 18 КК України).

2. Поняття осудності (ч. 1 ст. 19 КК України).
3. Інтелектуальна ознака юридичного критерію осудності.
4. Вольова ознака юридичного критерію осудності.
5. Вік, з якого настає кримінальна відповідальність за чинним КК України (ст. 22 КК України).
6. Момент, на який особа повинна досягти віку, з якого настає кримінальна відповідальність, для того, щоб її визнали суб'єктом кримінального правопорушення.
7. Встановлення віку особи, яка вчинила кримінальне правопорушення, за відсутності офіційних даних, що його підтверджують.
8. Критерії, покладені в основу встановлення зниженого віку кримінальної відповідальності за кримінальні правопорушення, передбачені в ч. 2 ст. 22 КК України.
9. Поняття неосудності (ч. 2 ст. 19 КК України).
10. Змішана формула неосудності та її критерії.
11. Медичний (біологічний) критерій неосудності.
12. Значення медичного критерія неосудності.
13. Юридичний критерій неосудності.
14. Подвійна роль юридичного критерію неосудності.
15. Зв'язок між медичним та юридичним критерієм неосудності.
16. Значення неосудності.
17. Кримінально-правові наслідки застосування ч. 3 ст. 19 КК України.
18. Відмінність неосудності від осудності.
19. Поняття обмеженої осудності (ч. 1 ст. 20 КК України).
20. Відмінність обмеженої осудності від неосудності.
21. Значення обмеженої осудності.
22. Поняття спеціального суб'єкта кримінального правопорушення (ч. 2 ст. 18 КК України).
23. Загальне поняття службової особи як одного із видів спеціального суб'єкта кримінального правопорушення (ч. 3 та 4 ст. 18 КК).
24. Кримінальна відповідальність осіб, що вчинили кримінальне правопорушення у стані фізіологічного сп'яніння чи під впливом лікарських препаратів, що знижують увагу та швидкість реакції (ст. 21 КК України).

БЛОК 9. Суб'єктивна сторона кримінального правопорушення

1. Поняття суб'єктивної сторони кримінального правопорушення.
2. Ознаки суб'єктивної сторони кримінального правопорушення.
3. Обов'язкова ознака суб'єктивної сторони кримінального правопорушення.
4. Факультативні ознаки суб'єктивної сторони кримінального правопорушення.
5. Поняття вини (ст. 23 КК України).
6. Форми вини.
7. Поняття прямого умислу.
8. Інтелектуальна ознака прямого умислу.
9. Вольова ознака прямого умислу.
10. Поняття непрямого умислу.
11. Інтелектуальна ознака непрямого умислу.
12. Вольова ознака непрямого умислу.
13. Відмінність прямого умислу від непрямого умислу.
14. Види умислу за часом виникнення і формування.
15. Види умислу в залежності від спрямованості та ступеня конкретизації наслідків.
16. Критерій розподілу умислу на визначений (конкретизований) та невизначений (неконкретизований).

17. Особливості кваліфікації вчиненого діяння при простому визначеному (конкретизованому) умислі.
18. Особливості кваліфікації вчиненого діяння при альтернативному визначеному (конкретизованому) умислі.
19. Особливості кваліфікації вчиненого діяння при невизначеному (неконкретизованому) умислі.
20. Види необережної форми вини.
21. Поняття кримінально протиправної самовпевненості.
22. Інтелектуальна ознака кримінально протиправної самовпевненості.
23. Вольова ознака кримінально протиправної самовпевненості.
24. Поняття кримінально протиправної недбалості.
25. Інтелектуальна ознака кримінально протиправної недбалості.
26. Вольова ознака кримінально протиправної недбалості.
27. Відмінність непрямого умислу від кримінально протиправної самовпевненості.
28. Особливості вини у кримінальних правопорушеннях із формальним складом.
29. Поняття випадку (казусу) та його кримінально-правове значення.
30. Відмінність казусу від кримінально протиправної недбалості та інших форм вини.
31. Поняття змішаної форми вини в кримінальному праві.
32. Групи кримінальних правопорушень, в яких виділяють змішану форму вини та особливості визначення форм вини в цілому у таких кримінальних правопорушень.
33. Поняття мотиву кримінального правопорушення.
34. Поняття мети кримінального правопорушення.
35. Поняття помилки у кримінальному праві.
36. Поняття юридичної помилки у кримінальному праві та її значення.
37. Види юридичної помилки.
38. Поняття фактичної помилки.
39. Види фактичної помилки та їх вплив на кваліфікацію кримінального правопорушення чи встановлення форми вини.
40. Відмінність відхилення дії або удару від помилки в особі потерпілого та її вплив на кваліфікацію кримінального правопорушення.